

Φλωρίνης Ειρηναίος: Όταν η μνήμη γίνεται ελπίδα

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας](#)

• Του Μητροπολίτη Φλωρίνης Ειρηναίου

Το Ψυχосάββατο έρχεται πάντοτε αθόρυβα, όπως έρχεται και η μνήμη. Δεν θορυβεί, δεν επιβάλλεται, δεν απαιτεί εξηγήσεις. Στέκεται πλάι μας με σιτάρι βρασμένο και ευλογημένο, με άρωμα λιβανιού, με ένα κερί αναμμένο και με μια προσευχή απλή, αλλά γεμάτη αιωνιότητα. Το σιτάρι και το κερί δεν είναι απλώς σύμβολα. Είναι ομολογία πίστεως, είναι γλώσσα της Εκκλησίας, είναι μνήμη και προσδοκία¹.

Το ένα μιλά για τη γη, το άλλο μιλά για τον ουρανό. Ο ίδιος ο Χριστός χρησιμοποίησε το σιτάρι για να μας αποκαλύψει το μυστήριο του θανάτου και της αναστάσεως. Αν ο κόκκος του σιταριού δεν πέσει στη γη και δεν πεθάνει, μένει μόνος του, αν όμως πεθάνει, φέρνει πολύ καρπό². Με αυτή την εικόνα ο Ιησούς μεταμορφώνει τον φόβο του θανάτου σε ελπίδα ζωής.

Δίπλα στο σιτάρι στέκεται πάντοτε το κερί. Το ανάβουμε όχι για να φωτίσουμε τον

Θεό, αλλά για να ομολογήσουμε ότι Εκείνος είναι το Φως. Το κερι του Ψυχοσάββατου καίγεται αθόρυβα, όπως καίγεται η προσευχή της Εκκλησίας για τους κεκοιμημένους αδελφούς. Λιώνει, προσφέρεται, θυσιάζεται, για να φωτίσει έστω και λίγο το σκοτάδι της ανθρώπινης καρδιάς.

Τα κόλλυβα του Σαββάτου των ψυχών έχουν πάντα αναμνήσεις. Μέσα τους χωρούν πρόσωπα αγαπημένα, μορφές που σημάδεψαν τη ζωή μας, λόγια που δεν ξεχάστηκαν. Δεν πρόκειται για μνήμη νοσταλγική ή απελπισμένη. Είναι μνήμη εκκλησιαστική, μνήμη που συνοδεύεται από προσευχή και ελπίδα³. Το αναμμένο κερι γίνεται σιωπηλή κραυγή προς τον Θεό, ικεσία για έλεος και ανάπαυση.

Μια τέτοια μέρα, η Εκκλησία μας υπενθυμίζει ότι οι κεκοιμημένοι δεν είναι απόντες. Παραμένουν πρώτον μέλη του Σώματος του Χριστού και δεύτερον κοινωνούν μαζί μας στην ίδια πίστη και στην ίδια προσδοκία⁴. Η προσευχή υπέρ αυτών δεν είναι αποχαιρετισμός, αλλά πράξη αγάπης και ενότητας. Ας μην τους ξεχνούμε. Ο Θεός μας δεν είναι Θεός νεκρών, αλλά ζωντανών⁵. Γι' αυτό και το κερι δεν σβήνει. Παραμένει αναμμένο ως σημείο ζωής.

Το σιτάρι που βράζουμε και το κερι που ανάβουμε, δώρα πολύτιμα γίνονται ένα σιωπηλό κήρυγμα. Μιλούν για τη φθορά και τη δόξα, για το πρόσκαιρο και το αιώνιο, για τον τάφο και την Ανάσταση⁶. Το σιτάρι θάβεται για να καρποφορήσει, το κερι καίγεται για να φωτίσει. Και τα δύο διδάσκουν προσφορά και ελπίδα.

Το Σάββατο αυτό είναι πρόσκληση αυτογνωσίας. Μνημονεύοντας τους κεκοιμημένους, συνειδητοποιούμε τη δική μας πορεία. Ο άνθρωπος μοιάζει με το χορτάρι και οι ημέρες του περνούν σαν άνθος του αγρού⁷. Όμως το φως του Χριστού δεν δύνει. Το κερι μας το θυμίζει σιωπηλά.

Σιτάρι και κερι λοιπόν, αυτά χρειάζονται για να ωφεληθούμε πνευματικά. Ας τα κρατήσουμε ως ευλογία. Όχι μόνο ως έθιμα, αλλά ως θεολογία βιωμένη. Και ας αφήσουμε την Εκκλησία να μας μάθει πώς να θυμόμαστε χωρίς να απελπιζόμαστε και πώς να ελπίζουμε χωρίς να ξεχνούμε⁸. Διότι στο φως του κεριού και στον κόκκο του σιταριού αποκαλύπτεται η βεβαιότητα της Αναστάσεως.

Παραπομπές:

¹ Α΄ Κορ. 15, 36-38

² Ιω. 12, 24

³ Β΄ Τιμ. 1, 18

⁴ Ρωμ. 14, 8

⁵ Ματθ. 22, 32

⁶ Α΄ Κορ. 15, 42-44

⁷ Ψαλμ. 102, 15

⁸ Ιω. 6, 39-40

(Κεντρική φωτογραφία: Ραφαήλ Γεωργιάδης / ope.gr)